

Las chotschas sun ün regal

Corrigenda I'l artichel davart il simposi da sculpturas a Sur En (cumparü in mardi, ils 13 gën illa Posta Ladina) es capità a la redacziun da la FMR dis-

Las «chotschas» d'eiran ün regal per Wolfgang Bosshardt. fotografia: fmr/bcs

plaschavelmaing ün sbagl. Id es bain gnü rapportà correctamaing cha Marcia Bieri e Nora Engels han gudagnà il premi da quel simposi. Ma lur sculptura victura nun es statta quella da las chotschas da lain (fotografia) cun scrit sü «grazcha fich», sco cha l'artichel ha manzunà. Correct es cha las duos artistas han guadagnà cun duos differentas figüras in lain. Las chotschas sun insè statts ün regal per l'organisatur Wolfgang Bosshardt chi metta sü il buol daspö blers ons a quist inscunter tradiziunal da sculptuors. Las chotschas cuortas sun ün omagi ad el, perquai ch'el porta plü o main adüna da quella. La redacziun FMR as s-chüsa per quista malinletta cullas differentas sculpturas. (fmr/bcs/dat)

Arrandschamaints

Melodias güdeuas e Tschechow

La Vouta Lavin La Klezmer Kapelye cun Franco Mettler suna melodias güdeuas – allegrias e melanconicas al listess mumaint. Ell'accumpogna a Jaap Achterberg chi prelegia ün raquint virtuos dad Anton Tschechow. Caratteristiche per seis möd da scriver sun cumprimaziun extrema, vardaviezza, ardimaing, originalità, e, nu d'invlidar, cordialità umana – quai vala eir per il raquint «Rothschild's Geige». Jakov chi ha 70 ons e fa vaschels, viva cun sia duonna Maria in üna citadetta. Cun

quai chi mouran be pacs nu stana bain. Qua e là – sch'ün güdeu manca i'l orchester – po'l guadagnar amo ün per pliffers cun sunar sia già per güdar oura. El s'agita mincha vouta dal flötist Rothschild dasper sai chi suna eir la melodia la plü allegra in maniera ch'ella tuna trista.

La matinela «Rothschild's Geige» in La Vouta a Lavin ha lö in dumengia, ils 18 gën, a las 11.15. La cassa es averta a partir da las 10.45. (protr.)

Reservaziuns sün mail@lavouta.ch

Suprastanza cumünala in fracziuns

Zernez In mardi, ils 20 gën vain organisà il seguond inscunter da la suprastanza cumünala cun la populaziun cul nom «suprastanza cumünala in fracziun». L'inscunter ha lö a partir da las 20.00 illa chasa da scoula a Susch. La

suprastanza cumünala infuorma in möd liber tanter oter sur da divers progets illa fracziun da Susch ed in tuot il cumün e sta a disposiziun per dumondas e discussiuns da las votantas e votants dal cumün da Zernez. (lr)

Concert da citra a San Niclà

Baselgia San Niclà Daspö l'on 2016 organischa l'Apert-Hotel Alvetern a Samignun minch'on ün seminari da citra d'accord cun Erika Koller da l'Appenzell. Quist seminari ha lö dals 22 als 26 gën in Samignun. Tanter nov fin dudesch citaristas e citarists piglian regularmaing part a quist seminari. Sunats vegnan impustüt tocs tradiziunals da la Svizra e da l'Austria. I'l center dal

seminari sta il plaschier pella musica e d'ürant tuot'eivna han lö plüs arrandschamaints e concertins. Ün da quists concertins ha lö in venderdi, ils 23 gën, a las 17.00 illa baselgia a San Niclà. Il responsabel da l'Apert-Hotel Alvetern Cla Davaz, la manadra dal seminari Erika Koller e las participantas ed ils participants s'allegran sün gronda cumparsa. (protr.)

www.engadinerpost.ch

Imprender meglder rumantsch

die Vögel	ils utschels
die Baumhöhle (im Baumstamm)	il cuvalet
brüten	cuor / cuar
der Brutplatz	la pazza da cuor / cuar
der Jungvogel	l'utschè giuven, l'utschelin
das Nest	il gnieu
der Nesthocker	il geschagnieu / giaschagnieu
die Nesthöhle	il cuvel da gnieu
der Nistkasten	la chascha da gnier / chaista da gnieu
der Nistplatz	la piazza da gnier / far gnieu
der Ornithologe	l'ornitolog
die Ornithologin	l'ornitologa
die Ornithologie (Vogelkunde)	l'ornitologia
der Schnabel	il pical
die Schnabelwurzel	la fin dal pical

Vegna privlus ad ir a spass illa Silvretta?

Als 11 gën intuorn las trais la davomezdi es ruot giò il piz dal Piz Fenga (tud. Fluchthorn) illa regiun da cunfin Silvretta. Id ha dat üna bouda cun tenor üna prüma stima var 100 000 meters cubics. La FMR ha discurre cul geolog Matthias Merz.

Per quant plü bass cha'l Piz Fenga resp. Fluchthorn es gnü in dumengia passa-da nun es amo cuntschaint (fin quel di vaiva'l ün'otezza da 3397 m s.m.). Ma cun verer ils films fats cun cameras dal telefonin as suppuona chi saran divers meters. Victimias nun haja per furtüna dat ingünas. Ma che significha quai pella regiun austriaca-svizra Silvretta? Saraja in avegnir da far quint cha tuot las muntognas qua, sco il Piz Buin, il Piz Linard etc., dvaintan privlusas? La FMR ha dumandà al geolog Matthias Merz da Scuol.

«I resta istess privlus sco fin uossa» Sco cha'l perit disch, esa adüna ün tschert ris-ch ad ir a spass in muntogna, «i po esser chi gnia ün crap o eir daplü da casü giò.» Chi detta però temps cha'l privel saja plü grond, sco per exaimpel da prümavaira: «I nun es amo lösch na stà. L'alguada es ingon retardada, adonta chi d'eira ün inviern cun paca naiv haja dat istess amo ün ter zich da prümavaira.» Cur chi algua la naiv aintra quell'aua, sco ch'el cuntinuescha, illas sfessas dal grip, «i po nascher ün squitsch idrostatic e tocs grip chi d'eiran fingià daspö lösch falombers pon crodar giò.» Privlus sun eir temps cun oras extremas, cun blera plövgia: «Aua es adüna ün motor per erosiu. E l'ero-

Il Piz Fenga, per tudais-ch Fluchthorn, es gnü ün pa plü bass, la crusch nun es neir na plü casü. fotografia: CC BY-SA 4.0

siun capita impustüt da prümavaira ed utuon, cun dschelar e sdrelar. Quai sun factuors a cuorta vista», declera il geolog.

Mincha muntogna vain plü bassa

Ün factur a lunga vista es, sco cha Matthias Merz cuntinuescha, la dscheta permanente: «Gatsch ha adüna tgnü insemel las muntognas, fingià i'ls ultims temps da gatsch. Adüna vers la fin da quels, cur chi gniva plü chod, es il gatsch sdret ed ha destabilisà las muntognas.» Ch'aint il cas da la bouda al Piz Fenga nu saja però insomma na cler scha la bouda vaiva da chefar cun quista dscheta: «Ingon da prümavaira nu d'eira nempe amo relaziuns chi vessan pertoc ferm il gatsch permanent.» El suppuona cha quista bouda giò dal Piz Fenga sarà la summa d'ün svilup dad erosiu chi düra fingià daspö milliuns d'ons: «Da quel mumaint davent chi

s'han fuormadas las muntognas haja dat eir erosiu, e la vetta la plü ferm exposta, il plü ferm ourasom, sglischa giò sco prüm. Uschea vain mincha muntogna cul temp plü bassa.»

Amo sgür illa Heidelberger Hütte

La Jamtalhütte es gnüda schaniada da la bouda. «E la Heidelberger Hütte es cumplettaing our da quist perimeter, i sun però oters piz in vicinanza da quella sco per exaimpel il Piz Larein, chi pudessan dvantar culs ons eir falombers.» Oters piz illa regiun Silvretta chi sun fingià falombers sun, sco cha'l perit manzuna, il Piz Linard Pitschen, il Piz Cotschen ed uossa il Piz Buin Pitschen. «Perquai as poja be dir, chi chi va in muntogna as dess infuormar ouravant davart il privel potenzial e d'ürant las gitas star adüna attent e savair, il grip po dvantar instabil.»

Flurin Andry/fmr

Da chamonnas fin al cudesch fundiari

Ils 18 da gën vain il suveran svizzer darcheu clomà a l'urna. El ha da decider davart trais progets da votaziun a nivel naziunal. Ma eir in Engiadina e Val Müstair stan in tabla votaziuns sün nivel cumünal.

Votaziuns ed elecziuns cumünalas daja quista dumengia in quatter cumüns in Engiadina e Val Müstair. I va per chamonnas, constituziuns cumünalas ed ün cudesch fundiari.

Las chamonnas da Zernez

A Zernez vain vuschà in dumengia davart la revisiun da la ledscha cumünala da chamonnas. Quella ha tschüf il mais passà l'acconsentimaint da la radunan-

za cumünala e spetta uossa amo l'aprovaziun a l'urna. Pro la revisiun vaja impustüt pella dumonda chi chi ha il dret da s'annunzchar per pudair tour a fit chamonnas cumünalas. Tenor la suprastanza nun es la ledscha uschè clera. Culla revisiun voul ella evitar malgüstias tanter las differentas fracziuns dal cumün fusiunà dal 2015.

La constituziun da S-chanf

Las votantas ed ils votants da S-chanf van a l'urna per decider davart la revisiun parziala da la constituziun cumünala. Là vaja per introduer üna cumischiun da gestiu e d'abolir l'uffizi dal commember substitut da la suprastanza cumünala.

La seguonda fatschenda es l'introduziun dal principi da trasparenza a nivel cumünal. Schlarigna, La Punt Chamues-ch, Puntraschigna, San Mu-

rezzan, Samedan e Silvaplauna han fingià introduit quel.

Il cudesch fundiari da Samignun

A Samignun vain elet ün nov president cumünal pel rest da la perioda d'uffizi fin la fin dal 2024. La radschun: il president in uffizi, Karl Jenal, es mort inaspettadamaing in marz dal 2023. L'unic candidat ufficial pel presidi cumünal es Daniel Schindler da Samignun-Compatsch.

Il suveran ha eir da decider, scha'l cudesch fundiari da Samignun vegn integrà in avegnir i'l cudesch fundiari da l'Engiadina Bassa/Val Müstair. L'administratur dal cudesch fundiari da Samignun va in pensiu dal 2024 – ed in vista a la mancanza da persunal qualificà propuona la suprastanza d'integrar il cudesch fundiari dal cumün in quel da la regiun.

Plünavant dess gnir adattada la ledscha da la taxaziun dal commerzi. Culla müdada da l'imposta sülla plüvalur, per pussibilitar la finanziaziun da l'AHV/AVS, sto eir gnir adattada l'imposta speciala pel commerzi.

Da nov sun eir ils prodots ed artichels per s-chodar tabac, sainza arder quel, integrats i'l contingent da cigarettas da la zona da dazi liber in Samignun. Illa ledscha da tabac nu daja fin uossa ingüna tariffa d'imposta per quists prodots. Perquai sto la ledscha cumünala gnir adattada. Duos artichels vegnan adattats per chi correpondan al dret chantunal.

Cumischiun sindicala Val Müstair

Las votantas ed ils votants da la Val Müstair elegian als 18 da gën 2023 ün rapreschantant o üna rapreschantanta pella cumischiun sindicatoria. Per quel post as metta a disposiziun ün unic candidat – Mirek Odehnal. (rtr/fmr)

FESTA DA GIUBILEUM
150 ONS
SOCIETA DA MUSICA TSCHLIN

24 GÜN 2023
A SCLAMISCHOT

TRATEGNIMAINT DA LAS MUSICAS INVIDADAS & USTARIA A PARTIR DA LAS 11.00

TRATEGNIMAINT DA LA SAIHA A PARTIR DA LAS 19.00
ENTRADA: CHF 15

PLEDS FESTIVS ED ONURIFICAZIUNS 17.30

SHUTTLE VERS TSCHLIN / SOUOL CHF 10 22.00 04.00